EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKA DAGBLADET
12. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (ansv. utg.) Hans Schöier
Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS. Stockholmis, sissekäik, Kocksgränd 3
Aadress: Box 16320
103 26 Stockholm 16
Telefon: 21 84 46
Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 120, 631 02 Eskilstuna. Tel.: 016/14 77 72
Tellimispostgiro nr. 28650
Tellimishinnad:
Aasta .... kr. 155:—
Termin (4 kuud) .... kr. 56:—
Kuu .... kr. 15:—
Kuulutusehind 75 ööri mm.
Ärikuulutused 1 kroon mm.
Eskilstuna-Kurirens Tryckeri AB
Eskilstuna 1970

Eskilstuna-Kuriren
Kolmapäeval, 19. augustil 1970
Upplaga C
Nr. 190 (3474)

500 eestlast Hasselbackenis Kanada-eestlased lahkusid

Kanada-eestlaste lühike külastus Rootsi lõppes reede õhtul suure "ühenduspeoga" Djurgårdeni kaunis Hasselbackenis, milline eestlaste invasiooni pärast oli restorani seigenud tavalistele külalistele. Ja eestlasi jätkus kõigile kordadele. Nii suurt õhtusööki eestlastele ei ole üheski Stockholmi-restoranis varem serveeritud. Välja oli tulnud arvurikkalt Stockholmi eestlaskond ja Rootsi-eestlasi oli sõitnud kohale ka kaugemaist linnadest,nagu Hälsingborg, Göteborg, Kalmar, Malmö jne. Kanada-külalised olid kõik kohal, samuti eestlasi USA-st, Austraaliast, Hollandis, Inglismaalt, Soomest ja isegi Aafrikast.

Pidu algas saabumisega, kusjuures paljud rõõmsad kohtamised ja jällenägemised leidsid aset. Paljud olid peole tulnud just selleks, et leida ja kohtata oma vanu tuttavaid. Peo avas pidu komitee esimees Sven Hansson, kes soovis head pidutuju ja head isu. Viimases osas serveeriti vähjasalatit, põhjapõdrapraadi, jäätist ja kohvi. Varsti täitis hubane jutukõmin kõiki Hasselbackeni avaraid ruume, kus mängis tagasihoidlikult ajaviitemeloodiaid restorani orkester.

Pärast supeed algas teisel korral asuvas suures saalis tants. Noored kui ka vanad ruttasid tantsupõrandale ning vaheaegadel kõnniti ringi, et "nägusid vaadata" ja tuttavaid leida laudadest. Kõikjal oli näha rõõmsalt vestlevaid eestlasi.

Pidukorraldajate lauas teisel korral toimus külaliste tänamistseremoonia. Kanada reisijuhid Leo Puurits, Gunnar Mitt ja Helgi Rosen avaldasid tänu kogu vastuvõtu koormat kannud noorteinstruktorile Richard Norvellile, annetades talle oma kunstipärase reisimärgi kuldplaketina, kuna samasuguse hõbeplaketi said teised organisaatorid, noorteinstruktor Anu Blunt ja pidukomitee esimees Sven Hanson. "Olete teinud suure töö ja sooritanud selle suurepäraselt," konstateeris Leo Puurits, surudes rootsipoolsete korraldajate kätt.

Richard Norvell tänas ja avaldas lootust peatseks jällenägemiseks. Ta tuletas meelde, et samal ajal, mil välja läks viimane "Ühendaja" järelreiside ringkiri, läks välja ka uus ringkiri kutsega Kanada maailmalaagrisse aastal 1972. Kui mõni aeg tagasi peiliti huvi nii maailmalaagri vastu Saksamaal kui ka järgmise reisi vastu Kanadasse, siis selgus, et huvi viimase vastu oli suurem. Seega võib Rootsi kontingent kujudena veelgi suuremaks Kanada-sõidul, kui see oli "Ühendajas" (sest oli 250). R. Norvell andis mälestusesemena "kanadalastele" üle Uppsala skaudisõprade seltsi ja skautlipkonna vasketatud teljeefi "Viiking".

Lõpuks võttis sõna Eesti Skautliku Noortemaleva Rootsis juht Heiner Erendi, kes kogu maleva nimel avaldas tänu külatulejatele, et nad valmistasid nii meeldivaid hetki Rootsi eesti noortele ja eestlastele üldse.

Pidu kestis seejärel edasi, kuni pärast keskööd, kella 1 apaigu, saabus kojuminemise tund. Kõik olid rahul ja tänada tuleb suurpeo korraldajat Sven Hansonit ning tema abilisi Richard Norvelli ja Anu Blunti, kes selle suure majandusliku riisikoga seotud ettevõtte edukalt läbi viisid.

Pärast pidu valgusid külalised laiali eesti kodudesse, kus mitmel pool hommikutundideni aeti juttu.

Kell 12 laupäeval olid aga kõik juba Stockholmi peajaama taga Klarabergsviaduktil, kus 170 kralendajat tuubiti bussidesse ning sõitsid Arlandale, kus neid ootas PAN-American charterlennuk. Nii Klarabergsviaduktile kui ka Arlandale oli kogunenud rohkesti kaasmaalasi, et ütelda head reisi ja lehvitada jumalagajätuks järele.

See oli punktiks "Ühendaja" maailmalaagrile. Kahjuks ei toonud USA-eestlasi nende turismireis Rootsi. Kuid eks ole ju Kanada-eestlased rohkem "rootsi päritoluga", olles siit välja rännanud oma praegustesse asukohtadesse ja sellega on ühendussidemed siinsete ja sealsete eestlaste vahel eriti tugevad.

Eestlaste suurpidu Hasselbackenis. 500 külalist täitsid kõik saalid. Pildil pilk tantsupõrandale, all grupp Kanada tütarlapsi tantsu vaheajal rõdul (EPL-fotod Trummer).

Kitarri- ja laulumees A. Raudsepp Kanadast

Saksamaa laagrisuvi tõi Rootsi ülemeremaadelt sugevendi-külalisi. Tõi tuttavaid ja võhivõõraid — nüüd juba tuttavaks saanud tuttavaid. Ühel õhtupoolikul astus üle mu läve vana tuttav, kosmosemees ja luuletaja Jyri Kork koos naise, laste ja... Mehe ja pilliga. Külakostiks toodud ja pidulikult (koos Jyri Korki kõnega) üle antud kauamängivalt heliplaadilt vaatas vastu sama mees (küll ilma pillita). Plaadil seisis selgete trükitähtedega: 'o n aeg antud laulda... Andres Raudsepp.' Kork oli plaadi juures ka nagu veidi asjamees — viisiveeretustele sõnad seadnud.

Kuulasime plaati, puhusime juttu ja jutupuhumise vaheaegadel lõi Andres Raudsepp kitarri saatel laulu.

Andres Raudsepp on sõnaseadmises tagasihoidlik noormees, otse vastand temperamentsele ja jutukale Jyri Korkile. Tundide kuludes saime aga jutuotsale ja selgus, et Andres on pärit (õigemini — elab Torontos) ja õpetab keskkoolis lastele prantsuse keelt. Ülikoolis õppis inglise keelt ja ajakirjandust. Sõjaväes olles sattus aga prantsuse keele peale. Ja nii siis jäigi prantsuse keel. Saime sedagi teada, et plaadi on ta sisse laulnud sõprade soovil ja õhutusel. Sisselauldud heliplaat ilmus "Merit Records" nimemärgi all. Nüüd on laulumehel aga juba oma firmamärk "Reindeer Records" ja plaadistamise kavasid mitmeid. Stokholmis viibib ta teist korda. Esimene kord käis ta siin koos Toronto laulumeestega siinsele rahvale laulurõõmu pakkumas.

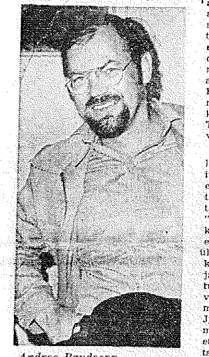

Andres Raudsepp

Kuid külaline ei ole üksnes tubli laulumees vaid ka teotahteline noor inimene, kelle teotahe on suunatud eesti ühiskonda. Ta toetahe avaldub tublis organiseerimistöös. Nii näiteks toimus Toronto Eesti Majas 8 päeva "rahvusvaheline karavan", mis tõi kokku kanadalasi ja kaasmaalasi enam kui 11.000 inimest. Eesti Majja üles seatud Vana Tallinn koos sadamakõrtsiga. Viimase kava täitmist täitis ja juhatas Andres Raudsepp. Ta on tublilt kaasa löönud ka Toronto suvepäevadel ja Metsaülikooli programmikomitees ja töötab nüüdki koos Jyri Korkiga metsaülikooli tegutsemistahet teostama. Võiks veel lisada, et ta on laulnud tantsuorkestrites ja tarvitades ta enda sõnu: "ta tahab tegutseda originaalsete ideede kallal ja püüda neid iseseisvalt ja uudselt läbi viia." Ühe sellise ettevõtmise kallal nuputasime nuppe. Ta ei taha aga, et ma enneaegselt sellest kirjasõnas kirjutaksin.

Andres Raudsepp laulab "Rio Grandi". Jyri Kork meenutab me ühiseid seiklusi Ameerikamaal. Kella osutid näitavad tublisti üle kesköötunni.

Kitarr ja Andres Raudsepp laulavad.

K.L.

Skandaal Madridis

MADRID — Umbes aasta tagasi vapustas Hispaania valitsust skandaal seoses suure riikliku laenuga Matesa tekstiilifirmale, mille tulemusena Franco teostas oma kabinetis väljapuhastamise. Asi ei lõppenud aga veel sellega ja ülemkohus otsustas nüüd kaks endist ministrit vastutusele võtta.

Mõned tribunaali liikmed nõuavad isegi välisministri Lopez Bravo kohtu alla andmist. Nagu nüüd selgub, oli valitsus annud Matese firmale laenu 142,5 miljonit dollarit ja sai tagatipus 55 miljonit dollarit kahju, kuna firmaläks pankrotti. Vastutus langeb nüüd finants- ja kaubandusministritele ja ühtlasi Bravole, kes oli tol ajal tööstusministriks. Kohtu alla antakse Hispaania riigipanga president, 56-aastane Mariano Rubio, endine kaubandusminister, 54-aastane Faustino Monco ja endine finantsminister, 52-aastane Juan Espinosa. 47-aastase välisministri saatus otsustatakse hiljem.

Rahutuvid "reostavad"

MÜNCHEN (VES) — Järgmistel olümpiamängudel Müncbenis ei lasta avapidustustel enam "rahutuvisid" lendu, teatas olümpiakomitee.

Komitee on leidnud, et rahutuvide lendulaskmine ei oma tänapäeval enam mingit sügavamat tähendust, pealegi on kümned tuhanded olümpiatuvid alati tekitanud pahandusi, kuna nad tribüünidest üle lennates tavaliselt kipuvad reostama publikut.

Kommunistide sisemine sõim tabab põlu alla sattunuid

Artiklis "Miks kommunism sõimab?" (EPL — 11.8. 1970) tõime näiteid sellest, kuidas Marks ja Lenin kasutasid tähtsa sõjariistana oma vaenlaste vastu sõimu. Sama teed käisid ka Stalin ja Hrushtshov, kuid veel hoopis labasemal kujul, tungides sõimu abil eeskätt kallale teistele kommunistidele, mis oli ja on arusaamatu lääne maailmale, kes poliitilises võitluses ikkagi tunneb teatud piire ja kus ei kiputa kallale oma kaasvõitlejate, oma partei liikmetele.

Kommunistide seas, kes eriti Stalini ajasid marru, seisab Trotski kahtlemata esikohal. Ta oli oma õnnetuseks revolutsiooni algaastail Lenini kõrval populaarseim enamlaste juht, seejuures terava mõistuse ja keelega mees ja partei enamuse arvates kindlaim Lenini järglane.

Sellest muidugi jatkus, et tõmmata endale Stalini kustutamata viha. Tema vastu- ka pärast tema tapmist Mehhikos Stalini agendi poolt — kasutatud teotused, laimamised ja valed jätavad kõik varju, mis kommunistid kunagi on endale lubanud vaba maailma esindajate vastu. Seepärast on see peatükk Stalini-Trotski elust eriti huvitav, kuna meile üldiselt muidugi ükskõik on, kuidas üks bolshevik teist maha tegi.

Trotskit nimetati "jälestusväärseks rahva roimariks", monopoolkapitalistide lakeiks ja tallalakkujaks".

"Hitleri äraostetavaks agendiks", "maailmasõja algatajaks" jne. (Üldiselt nimetati, muide, nagu näiteks Võshinski seda tegi Stalini algatatud lavastusprotsessidel, kõiki diktaatori vaenlasi "hulludeks koerteks, kes muud polnud ära teeninud kui mahalaskmist".

Nagu enamlaste taktika üldse, nii põhjeneb ka partei võitlus üksikute ebameeldivate liikmete vastu Lenini põhimõtetel, kes oma töös "Mis teha" (1902) ette kirjutas: Tõelikest revolutsionääridest koosnev organisatsioon ei põrka ühegi abinõu kasutamise eest tagasi, kui tuleb kõrvaldada mõni kõlbmatu liige."

Huvitav on esijoones Stalini isiklik väljendusviis, mida ta kasutas oma enamlastest vaenlaste vastu. Ta nimetas neid tavaliselt "burzhuaasia hullumeelseteks agentideks", "töölisklassi surmavaenlasteks", "ostetavate orjade alatuks salgaks".

Enne XVIII parteikongressi avamist kõneles ta 10. märtsil 1939 "trotslistlik-buhharinistlikust salakuulajate, roimarite ja kahjurite jõugust, kes roomas alatult välisriikide võimukandjate ees, orjadest, kes alistusid igale välismaa ametnikule ning nõus olid tema kasuks spioneerima". Tähendatud parteikongressil olid Sinovjev, Kamenev, Trotski, Buhharin ja teised Lenini lähemad kaastöölised talle "vastikuteks koletisteks" või "mõrvariteks ja reetureiks".

Nagu teada muutus Stalini nimi

Järg. lhk. 2.

Aastapäev manööwriga

PRAHA — Sovjeti ja tshehhoslovakkia üksused korraldavad Tshehhoslovakkias ühise manöövri, mis langeb ajaliselt kokku Tshehhoslovakkia okupeerimisega kaks aastat tagasi venelaste ja Varssavi-pakti riikide poolt, s.o. 21. augustil 1968.

Manöövri eesmärgiks on tshehhi uudistebüroo CTK teatel mõlema maa armeede vahel sõpruse tugevdamine. Manöövreid jälgivad tshehhoslovakkia parteiituusad Gustav Husak, president Svoboda ja peaminister Lubomir Strougal.

Svoboda ütles ses seoses oma kõnes, mille ta pidas tshehhi rahvale, et "sovjeti-armee kinkis tshehhoslovakkia rahvale vabaduse 25 aastat tagasi". Ta tänas ühtlasi rahvast,kes on "ebaisekaas ja visas koostöös tshehhoslovakkia rahvaarmeega kaitsenud meie sotsialistliku maa julgeolekut."

Nüüd — just enne invasiooni teist aastapäeva — on asetatud hõigelfoto Jan Palachi kalmule. Teatavasti põletas üliõpilane Palach enda surnuks jaanuaris 1969 protestiks vene invasiooni vastu.

Tema kalm on sellest ajast peale olnud kogu Praha elanikkonna palverännakupaigaks. Umbes kuu aega tagasi kõrvaldati võimude korraldusel Palachi hauakivi, kuid sellest hoolimata on hauda pidevalt ehitud lillede ja elava tulega. Ja nüüd on siis hauakivi asendatud Praha elanike poolt eelmärgitud fotoga.

Suur tung Kanadas noorte Metsaülikooli

TORONTO (EPL) — Kolmel möödunud aastate suvel Kanadas, Kotkajärvel, korraldatud kultuurihuviliste noorte kokkutulek Metsaülikool on niivõrd populaarseks muutunud, et eelseisvasse neljandasse Metsaülikooli on registreerijaid rohkem kui Metsaülikool saab vastu võtta. Tänavusest Metsaülikoolist võtab osa 130 noort, neist enamik USA-st. Metsaülikooli tegevus kestab 22. augustist kuni 30. augustini.

Laupäev, 22. august on Metsaülikoolist osavõtjate kogunemise-päevaks. Õhtu eel toimub ühine õhtusöök ja Metsaülikooli neljanda "sessiooni" avamine MÜ juhataja dr. O. Trässi poolt. Loengud, huviringide tegevus ja mitmesugused meelelahutused algavad järgmisel päeval, kestes kogu nädala. Programmi-kohaselt on iga Metsaülikooli päev jaotatud järgmiselt: kl. 8 hommikusöök, kl. 9—10.30 loengud. Pärast kohvivaheaega jätkuvad loengud kuni kl. 12-ni. Pärast poolteisetunnist lõunavaheaega jätkuvad jällegi loengud, "sillajutud", mängud, laudkondade vestlused jne. Igal päeval on ette nähtud üks tund saunaskäimiseks, pärast seda lõpeb päev nn. "õhtuse tegevusega."

Nagu Metsaülikooli juhatuse poolt märgitakse, on IV Metsaülikooli programm üksikasjadeni lõplikul kujul valminud. Lektoritena esinevad tänavu noorsootegelane Heino Jõe, mag. Jyri Kork, mag. Imre Lipping, mag. Tõnu Parming, dr. Jaan Puhvel, dr. Vello Sermat, dr. Rein Taagepera, õpet. Andres Taul dr. Juhan Tork, Jaan Toots ja dr. Mardi Valgemäe.

Seega on enamik lektoreid USA-st. Kanadast on ainult neli. Selle-eest on aga huviringide juhatajate enamik Kanadast. Huviringide juhatajateks on kunsti alal Abel Lee, teatri alal Endel Loo, rahvalaulu alal Andres Raudsepp, rahvatantsu alal Väino Einola. Peale nende juhatavad huviringide tegevust Henno Sillaste, Liivi Jõe, Heino Jõe, Rein Taagepera, Tõnu Parming, Vello Sermat ja Hilja Jukkum. Viimane peab tänavuses Metsaülikoolis kolm lühiloengut hommikusöögi ajal eesti toitudest, kaasnevad toiduproovid ja soovijaile ka paljundatud toiduretseptid. Huviringide tegevus on jaotatud kümnesse osa — kunst, teater, saun, rahvalaul, rahvatants, eesti käsitöö, praegune Eesti, ajupajad, inimvahekordade huviring ja eesti toidud.

Metsaülikooli tänavusse juhatusse kuuluvad: prof. O. Träss — juhatuja, kuuluvad: prof. O. Träss — juhataja, nisatsiooni alal, dr. V. Soots — abijuhataja, H. Sillaste — abijuhataja ja programmijuht, Tõnu Mägi — laekur ja Lilian Puust-Soomet — Metsaülikooli sekretär.

4 protsenti kallim elada

Dagens Nyheter on uurinud toidusinete hindasid ja konstateerib, et aprillikuust peale on elukallidus toitainete osas tõusnud keskmiselt 4 protsenti. Hinnatõus aga jätkub.

Kui võrrelda praegusi hindu hindadega augustis 1969, siis on toiduainete hinnad tõusnud tervelt 14 protsenti. Veel ei ole uus põllumajanduskokkulepe oma mõju hindadele jõudnud avaldada, kuid see toob kaasa põllumajandussaaduste edasise hinnatõusu.

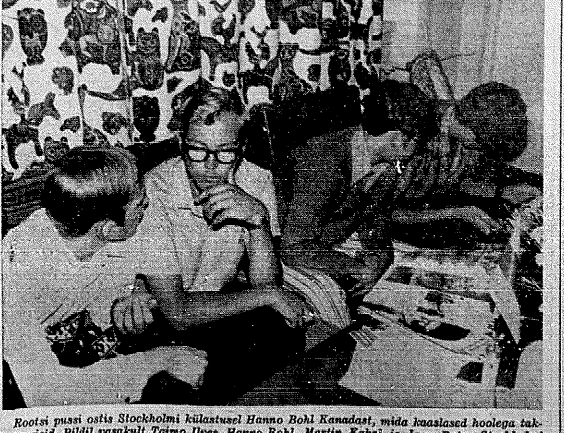

Rootsi pussi ostis Stockholmi külastusel Hanno Bohl Kanadast, mida kaaslased hoolega takseerisid. Pildil vasakult Taimo Ilves, Hanno Bohl, Martin Kabai ja Jaan Ratas Stockholmi Eesti Majas. (EPL-foto Tippo).

Kanada eestlasi Stockholmi külastusel Eesti Majas. Vasakult Konsa Leemets, Asko Kütti, Ilmari Koltsi, Mia Koltsi, Ellen Kütti ja Marget Nortmaa. (EPL-foto Tippo)

EPL *19. augustil 1970*

Kas uus epohh?

Kui sõlmitakse pakte, siis räägitakse pidulikke sõnu. Alles pärast näitab ajalugu, mida kokkulepe kaasa tõi ja kes keda nii ütelda pügas. See kehtib ka Moskvas Willy Brandti ja Aleksei Kossõgini poolt allakirjutatud järjekordse Saksa-Vene pakti kohta, milliste eelkäijad Rapallo-leping ja Ribbentrop-Molotovi pakt on juba ajaloo otsuse all läbi käinud. Kuid uut pakti ei saa eelmistega võrrelda, kuigi Saksamaa [illegible] pärast allakirjutamist ütles, et kokkulepe tähendab, nagu tema [illegible], ühe epohhi lõppu ja uue [illegible] algust [illegible].

Nagu [illegible], ei või N. Liit palju muud [illegible]. Kui [illegible] nii massiivse propaganda-kampaania Lääne-Saksamaa vastu ja [illegible] New York Times [illegible] Kremlist, [illegible] uus epohh [illegible] Bonn, kes [illegible] reservatsioonist ratifitseerimise osas seisab lootuses, et venelased oma järeleandmised teostavad liitlaste konverentsil Berliini küsimuse arutamisel. Bonn soovib paktiga saavutada eeskätt kergendust Lääne-Berliinile läbikäimises nii läänega kui idaga. Kuid ilmselt ei ole venelased nõus olnud Berliini kurikuulsa müüri maharebimisega. "Ei saa olla mingeid realistlikke kõnelusi venelastega enne, kui müür on maha lõhutud", ütles kristlikdemokraatlik opositsiooni juht Raine Barzel pakti kritiseerides liidupäeval. Realistlikult vaadates ei ole aga mingeid lootusi müüri lammutamiseks, raudeesriide rebimiseks, Saksamaa ühendamiseks ja isegi mitte rahulepingu sõlmimiseks selliselt, et N. Liit oleks kaasas. Venelased on lepinguga saavutanud igal juhul ühe eesmärgi: ta on veelgi kindlustanud oma vallutuspiire Ida- ja kesk-Euroopas ja isegi muretsenud tugevama positsiooni Ulbrichti marionettrezhiimile. Viimase kirjale tunnustamise küsimuses küll näit. Rootsi ja Norra ei vastanud, kuid selge on see, et nendes maades sisemine surve selle tunnustuse andmiseks hakkab kasvama ja võibolla muudabki olukorra, kuna näib, et selline tunnustamine enam ei häiri kaubanduslikke ja poliitilisi vahekordi demokraatliku Lääne-Saksamaaga. Kõigile on ju teada, et Brandti praeguse poliitika taga on suured lääneriigid, kus ammugi on arvatud, et "tuleb olla realistlik" ja tunnustada Venemaa vallutusi, kaasa arvatud Saksamaa poolitamine. See pidavat normaliseerima maailmapoliitilise olukorra ja avama kaubanduslikud teed raudeesriide taha. Nii on Brandti paktipoliitika üheks nõrgaks küljeks see, et ta kaudselt on annud nüüd tunnustuse, kuigi pakt sellest ei kõnele, "uutele piiridele", milled osalt, näiteks Baltikumi ja Poola osas, on otseseks tulemuseks tema kurikuulsa eelkäija, Hitleri, Moskva-poliitikale sõja eel.

Vähemalt on asja nii tõlgendanud kogu lääne ajakirjandus. Võibolla takistas sõnaselgeid järeleandmisi vaid nn. Bahri lepingukavandi väljalekkimine saksa ajakirjanduse kaudu, mis sundis valitsust oma formulatsioonide modifitseerimisele.

Kui kõnelda Brandti viisil uuest epohhist, siis seniste kogemuste alusel on tegemist liialdusega. Kui uuest epohhist kõnelda, siis esmajoones sisaldab see Bonni valitsuse enda uusi seisukohti ning selle juurde kuuluvat sisemist poliitikat, m.h. Lääne-Saksamaa antikommunistlike organisatsioonide jä itta määratud informatsioonitegevuse "jää peale asetamist" vastavalt Moskva märguannetele. Sakslased on lubanud venelastele veoautotehase ehitada, nii nagu itaallased ehitasid sõiduautotehase. USA Ford teatavasti loobus sellest pakkumisest, kuna ta leidis, et tegemist on vene strateegilise potentsiaali ülesehitamisega — veoautost sõjamasinateni on tee väga lühike. Sakslased saavad tellimise ja raha, kuid ei ole võimatu, et need veomasinad aitavad kiiresti N. Liidul jalule seada üht oma nõrgimat strateegilist punkti, milles on just ebaküllaldane transportsüsteem.

KLA

Kommunistide sisemine sõim

Algus lk. 1

tema järglase Hrushtshovi all omamoodi mõisteks. Kui kedagi hakati nimetama stalinistiks, võis see vastavale parteiliikmele kaasa tuua palju raskeid pahandusi. Esimene "stalinist", keda Hrushtshov selleks kutsus, oli Voroshilov, vana elatanud tegelane ja surnud diktaatori sõber. Üldiselt oli Hrushtshovi ajal väljendusviis siiski veidi tagasihoidlikum, välja arvatud punased hiinlased, kes truult käisid edasi Stalini rada ja näiteks vene enamlaste kohta tähendasid, et tegemist on "räpaste sigadega" (Pekingi "Rahvaleht" 27. jaan. 1967), ja seda aeg-ajalt jälle kordavad.

Hrushtshov ise tähendas marssal Shukovi kohta, et ta olevat "seikleja" (siis kui ta selle sõjaväelase abi enam ei vajanud!). Sõimata said ka Malenkov, Molotov, tema sõber Kaganovitsh, Bulganin ja teised.

Teatud määral uudiseks olid Podgornõi, tänapäevase N. Liidu ametliku riigipea, kallaletungid. Kaganovitshit nimetas tema näiteks "ehtsaks sadistiks", kes olevat püüdnud Stalint kopeerida. Malenkovi kohta ütles ta, et "tema südametunnistusel lasub paljude täitsa ilmsüütute inimeste surm" ja et ta ühes Molotovi ja Kaganovitshiga olevat "jõhkralt ümber käinud partei funktsionäridega".

Erilise seisundi selles sõimluses omab marssal Tito. Kommunistlike parteide ajalugu on läbipõimitud kõiksuguste "kõrvalekaldumistega", ketserlike suundadega, mis antud silmapilgul ei mahu Moskva valitsejate poliitilisse kurssi ja plaanidesse. Nende kõrvalkaldumiste leiutajaks oli Lenin, kes neid kasutas partei vaoshoidmiseks Venemaal. Ülemaailmses ulatuses pani selle põhimõtte kehtima Stalin, et igaveseks ajaks alal hoida N. Liidu valitsemist kommunistlike parteide ja nende riikide üle, kus kommunistid olid võimul.

Esimene tähtis välismaade kommunist, kes ei olnud nõus pimesi jälgima Moskva eeskuju ja täitma Kremli käske, oli Tito. Ta langes Stalini juures ebasoosingusse, ja üksvahe oli "titoist" Venes samasugune "põlastusväärne subjekt" kui trotskist.

Jugoslaavia kommunistide juht pidi mitu head aastat välja kannatama "vennasparteide" sõimu terves maailmas. Ta oli teiste sõnadega alul "kangelaslik kommunist" ning muutus siis Stalini käsul "suurimaks roimariks". Pärast diktaatori surma muutus ta jälle "silmapaistvaks Jugoslaavia poliitikuks ja riigimeheks, üheks tähtsaimaks rahvusvahelise töölisliikumise esindajaks". Siis tehti temast uuesti "kapitalistlik agent" ja mis ta tänapäev on, seda teab vist ainult Kreml ise. Muide tehti Titost "lääne kapitalismi tallalakkuja" pärast Tshehhoslovakkia okupeerimist punaarmee poolt sügisel 1968, kui ta kõvasti arvustas ja hukka mõistis Kremli otsused tshehhide ja slovakkide tulevase saatuse kohta.

Selles küsimuses väärib tähelepanu lääne "pahempoolne liberalism", kus küll leidub hulk Mao pooldajaid, kus teiseltpoolt ka enamlaste mõju Moskva väljaandes mängib suurt osa, kus aga "titoism" ei leia peagu üldse pooldajaid. Kas siin mängib oma osa kartus venelaste ees või Moskva või Pekingi propaganda või teab mis tegurid on mängus? Paljud Kremli liini pooldajad on ilmselt mõjutatud mitte niivõrd kommunismist kui russismist, kusjuures selle all kõiksugu "eesrindlikke eeskujusid" mõeldakse, mitte tundes ei Venemaad, venelasi ega vene olusid ja ajalugu.

OSKAR ANGELUS

Titot on Kremlis ülistatud ja jalge alla trambitud vaheldumisi.

Seltsimehed omavahel

Üks kirjanduslik episood

Möödunud aastal okupeeritud Eestis ilmunud Einar Maasiku jutustus "August Anikatsi kaisumine" on pärit 1967. a. romaanivõistluselt. Selle sisuks on episood rajooni ajalehe "Vilgaste Valguse" toimetuse elust ja tööst.

Jutustuse selgroo moodustab lihtne lugu. Kaks toimetuse reporterit saadetakse Nõmmepalu kolhoosi, et nad teeksid lehele reportaazhi kolhoosi elust. Üks reporter kiidab, kuidas kolhoosi esimees Parve kolhoosi majandust edasi viib. Teine aga kirjutab esimehe kohta arvustavalt, kuigi teda nimepidi ei nimeta, kuid lugedes on selge, kellest on jutt. Toimetaja valib avaldamiseks viimase, arvustava artikli, kuna teine kiitev kirjutis jääb kõrvale. Selle autor aga kasutades tutvusi sokutab oma artikli pealinna lehte. Nüüd on pahandust laeni. Kompartei kohalik rajoonikomitee teeb Anikatsile sellise paskvilli avaldamise kui partei distsipliini rikkumise pärast valju noomituse.

Selle lihtsakoelise sündmustiku ümber on autor esitanud rea isikute draamasid, konflikte ja tüüpe. Sündmustiku areng toimub 1952. a. sügisel, s.o. stalinismi kulmanatsiooni ajastul. Teose tegelaskond on 90-protsendiliselt komparteilased, kelle hulgas pimedaid fanaatikuid, utopiste, olupoliitikuid ja karjeriste, kes teenivad küll kommunistliku ühiskonna ülesehitamist, kuid seal jures ei unusta oma isiklikku heaolu ega kasusid, mille taotlemiseks kasutavad igat võimalust. Üksikud vaid mõtlevad oma peaga, aga enamasti ainult mõtlevad julgemata seda väljendada.

Rajoonikomitee sekretär Markov on selline utopist, kes arvab, et elu kolhoosides läheb nagu imeväel paremusele. Toimetaja Anikats aga on skeptiline ja mõtleb (aga ei ütle!): "Kas ei peaks selleks, et toimuks muutus kolhoosides ehk toimuma muudatused kõigepealt kuskil mujal ... kõrgemal pool, sest kas pole nii, et midagi saada, tuleb midagi anda maale inimestele. Praegu on nii, et normid aina võtavad, traktorijaam aina võtab. Me kõik, kes me siin sööme ja teeme oma tegemisi — me aina võtame. Aga kas me anname küllalt vastu?" (lk. 63).

Nõmmepalu kolhoosi esimees parteilane Parve on oma loosungiks seadnud: Kui elada, siis elada kotkana, mitte ussikesena maakamaral ja selle juhtlause järgi talitades näitab kolhoosi naistele oma võimu; ähvardab nende individuaalmajapidamised likvideerida, jalaga peksab ümber nende piimanõud meierei ees, kus nad talle on märkuse teinud, et ta magatavat kolhoosi karjatüdrukut, nii et see jätab karja eest hoolitsemise unarusse. Parve teeb ebaseaduslikke mahinatsioone kolhoosi huvides, kuid muidugi ei unusta ka ennast.

Toimetuse liige Aleksander Peet, kes oma tagasilükatud artikli oskas sokutada pealinna lehte "kuulub sellesse inimtüüpi, kes juba varases lapsepõlves orienteeruvad praktiliselt ümbritsevas maailmas ja määravad kindlaks oma positsiooni selles" (lk. 89). Autor väidab: "Oli muidugi idealism arvata, et ühiskonna struktuuri muutumine hävitab iseenesest kõik negatiivse inimloomuses — autuse, karjääriahnuse, omandivaistu, kasuhuvi, individualismi, mittemõistmise, rumaluse, häbematuse ... Inimest kasvatati, aga ta ei tahtnud kasvada. Kummaline küll, aga uuel inimesel olid samasugused riukad sees nagu endiselgi. Vaata, et veel peenemad."

Armilde Rääk — parteikomitee töötaja naistöö alal "tüseldusele kalduv pikka kasvu, heleblondide juustega ja rohmaka näoga" vanatüdruk kutsub Anikatsi enda juurde ühe anonüümkirja pärast, mille komiteele saatnud Anikatsi naise poolõde ja milles ta kaebab Anikatsi peale, et see on tülis oma naisega. Läheb sõneluseks ja kui Anikats Räägu pärimistele vahekorrast oma naisega vastab: "Mis sina ka tead neist asjust," siis lõpetab Rääk oma juurdluse, sest selles lauses on vihje Räägu inetusele, mehelikule käitumisele ja vanatüdruku põlvele. Anikatsi lahkudes ta lukustab ukse ja puhkeb nutma. Sõjakast kommunistist on saanud tavaline elu vilupoolel olev naine.

Parteikomitee liige Joonas Põldaru, kes komitees Anikatsi üle kohtumõistmisel teda süüdistab, iseloomustab autor: "Tal oli silmapaistev ja hädavajalik anne sõnalisi loosungeid ja kuivametlikke tekste nii isikupärase paatosega maha lugema, et kuulajad lasksid endid ära petta ..."

See näitleja kalduvusega parteilane nõuab Anikatsi väljaheitmist parteist. Anikats iseloomustab hiljem Põldaru kui hüsteerilist kisakõri, kelle õige koht oleks hullumajas (lk. 161).

Anikats pärast seda, kui talle oli partei poolt tehtud vali noomitus, läheb järjest vihasemaks ning tõttab oma endise koolijuhataja juurde, et südant kergendada. Too endine koolijuhataja, kes Saksa okupatsiooni ajal olnud koonduslaagris ja sealt paari aasta pärast vabastatud, sattus venelaste tulles omakorda kahtluse alla ja on nüüd tõmbunud avalikust elust tagasi, on kõrvaltvaatajaks.

Anikats: Kas ei näita ühiskondliku pahe ulatust seegi, kui me muudame üksikud tööd kaanoniteks ja ruttame kõhku süüdistama neid, kes ei lähtu nendest tõdedest, vaid haljast elupuust endast ja tahavad tõpsustada endisi ja luua uusi tõdesid?

Vabadusmanifestatsioon anastuse 30. aastapäeval

Reedel, 21. augustil kell 18.30 korraldab Vabade Ida-Euroopa Põgenike Koostöökomitee apelldemonstratsiooni, et meenutada Eesti, Läti ja Leedu anastamise 30-ndat aastapäeva ja Nõukogude invasiooni teist aastapäeva Tshehhoslovakkiasse. Toomas Jürisoo, aktsiooni Eesti osakonna esimees pöördub alljärgneva üleskutsega eestlaste poole:

Augustikuul 1970 on möödunud kolmkümmend aastat Eesti, Läti ja Leedu võimujõuga kindlustatud ühinemisest kommunistliku vene impeeriumiga. Meil on täna suurem põhjus kui kunagi, et siin eksiilis meenutada Vene kommunistliku diktatuuri pikaaegset terror-, okupatsiooni-, kallaletungi-, lubaduste mittepidamise-, kavaluse- ja küüditamisepoliitikat. Hoolimata sõnadest rahu ja pingelõdvenemise üle, peame alaliselt meenutama, mis kommunism tähendab rahvastele ja riikidele praktilises elus.

Pöördume kõikide suurstokholmis elavate eestlaste, lätlaste ja leedulaste poole, et ühiselt osavõtta vabadusmanifestatsioonist kommunistliku vene Tshehhoslovakkiale kallaletungi teisel aastapäeval.

Oleme kommunistliku vene imperialismi ja idaeuroopas olevate kommunistlike diktatuuride vastu!

Protesteerime mittevabaduse ja allasurumise vastu kommunistlikus idaeuroopas!

Nõuame vabadust kõikidele rahvastele ja riikidele!

Tulge lubaantud demonstratsioonile koos sissejuhatava apellkoosolekuga Hötorgetil 21 augustil, järgmisel reedel, kell 18.30!

See järel algab lubatud demonstratsioon läbi Kungsgatani-Stureplani-Sturegatani-Villagatani ja Humlegärdeni

Ühinege vaba eesti, läti ja leedu lippude taga!

Eri delegatsioon annab üle kirja Vene saatkonnale. Võtke heameelega kaasa enda plakatid, banderollid jne.

Võtke kaasa sõbrad ja tuttavad-tahame arvukat osavõttu, et oleks võimalik luua opiniooni balti küsimustes.

Need, kes on huvitatud osa võtma demonstratsiooni planeerimistööst või muidu kaasa aitama on teretulnud aadressil: Jungfrugatan 30, 2 treppi, kell 16 laupäeval, 15 augustil ja seejärel iga päev kuni 20-ndani kl 19. Informatsiooni telefonil 60 73 64 või 62 20 86.

TOOMAS JÜRISOO
Aktsiooni Eesti
osakonna esimees

■ Ühendriikides tuli külaskäigule Rootsi äsjane Els-Vaarmani-stipendiaat Kaja Parming, kes võttis Saksamaal osa "Ühendaja" suurlaagrist. Saksamaalt saabus ka tema õde Anu Parming, kes mõnda aega on töötanud Saksamaal.

■ Austraaliast Sydneyst külastasid Stockholmi Enn ja Maimo Vares.

Kalifornias Fresnos sai 85-aastaseks end. metsamees ja majandustegelane Hans Süütiste. Ta on olnud metsaülem Raval ja hiljem siirdus Eksporttapamajade teenistusse.

● **Rootsit külastas Leo Erik perekonnaga, kes alaliselt elab Oxfordis, Ohio osariigis USA-s. Ta kohtas siin üle pika aja omakseid.**

Maalritööd ja tapetseerimine

Telefon 760 51 27 (Stockholm)

EESTI MEHED!

Teiega soovib tutvust
eesti naine

Vastused: EPL, Box 16320,
10 326 Stockholm 16
märgus. "Kodumaa"

Korter Göteborgis

Hea asukohaga 3-toaline korter kuni 1. juulini 1971 välja üürida.
Sobiv kahele üliõpilasele.

Helistada kl. 16—19-ni 031/21 47 68.

Kohalik elu

STOCKHOLM

Noortekoori asutamine

Kuna suuliste andmete kohaselt leidub noorte muusikasõprade hulgas koorilauluhuvilisi, kavatsetakse asutada Noortekoor Stockholmis, noortele 13—19 aasta vanuses. Dirigent H. Kiisk on oma lahke nõusoleku andnud koori juhatamise oma ülesandeks võtta.

Lauluharjutused toimuksid laupäeviti kella 11 ja 13 vahel Jakobi kiriku koguduse saalis, Jakobsgatan 2, alumisel korral. Esimene kokkutulek koosviibimisena tassi kohvi või klaasi mahla juures Stockholmi Eesti Naiskoori ja Stockholmi Eesti Meeskoori külalistena, kus ka häältegruppide määramine ja muude kooritegevusega ühenduses olevate küsimuste selgitamine toimub. Koosviibimine toimub laupäeval, 5. septembril kell 11 samas hoones, kuid üks kord kõrgemal. Osavõtust palutakse teatada hiljemalt 2. septembriks, tel. 765 39 96 Muusa Ericssonile, või tel. 730 16 77 Erna Klemmerile.

Võta kaasa sõber/sõbratar ja teretulemast esimesele Noortekoori koosviibimisele! Mõtle ka natuke sellele, millise nime võiks koorile anda!

GÖTEBORG

Naiskoori harjutus

Göteborgi Eesti Naiskoor algab oma sügishooaja-tegevust teisipäeval, 25. augustil kell 19, Hökegatan 10.

Koori juhatus loodab, et kõik kooriliikmed ilmuvad juba esimesele lauluharjutusele, tuues kaasa uusi lauljaid, kes soovivad koori liikmeks astuda.

ESKILSTUNA

Ühissõit Vikerlaste etendusele

Eskilstuna Eesti Selts korraldab ühissõidu "Vikerlaste" etendusele, mis toimub 29. augustil Södra Teatris Stockholmis.

Kõiki neid, kes on sellest sõidust meie Kanada-noorte mitmeti lubavale külalisüritusele huvitatud, palutakse lahkesti teatada seltsi juhatusliikmeile.

Soolakaevandusse sisse sõites Austrias Dürrenberg-Halleinis Salzburgi lähedal tegi saksa fotograaf ülaloleva pildi Austrias ringreisil viibinud eesti skautlikest noortest. Kõigile on antud valged kaitseriided shahti sõitmiseks.

Huumorit

"Taevake küll, kuidas Oskar kogeleb!"

"See pole midagi. Sa peaksid kuulma tema venda. Enne kui see "ei" suudab öelda, kannab ta naine juba kolm nädalat uut karusmantlit."

*

Suurpidustuste tõttu on linn täis külalisi ligidalt ja kaugelt. Ühes hotellis, kus kõik toad juba kinni, läheb võluv teenija üksiku härra tuppa:

"Vabandage, aga ma tahtsin küsida, kas olete kõigega rahul."

"Muidugi, tänan väga!"

"Kas kahekesi poleks siiski kenam magada?" küsib tüdruk võrgutavalt.

Härra muheleb: "Aga kindlasti, suurima rõõmuga!"

"Kas te nihutaksite end siis veidi rohkem seina poole?"

"Hea meelega!"

Teenija avab ukse ja hüüab koridori: "Härra doktor, astuge sisse, siin üks lahke härra on nõus teiega voodit jagama."

Siit ja sealt

● **New Yorgis sündis Hilma (n-na Räägo) ja Rein Räägole poeg Richard Aleksander. Lapse isa on elektroonika insener.**

● **Eesti Abi New Yorgis valis tagasi esimeheks Valter Brunbergi. Juhatusse valiti veel Aleksander Hinno, Eduard Mägi, Arnold Pesti ja Erich Park.**

● **Piiskop Sven Danelli Eestis sündinud ja eesti eesnimega tütar Öie, kes õpib haigusvõimlemist, laulatati Skaga vanas palkkirikus usuteaduse üliõpilase Folke Nilssoniga pruudi isa poolt.**

● **Seattle'is USA-s tähistas 75-ndat sünnipäeva end. Tartu ülikooli majandusjuhataja Johannes Hannibal. Iseseisvas Eesti oli ta Kuperjanovi partisanide majandusülem administratiivkapteni aukraadis.**

Hännakud toovad jõukust

Kalurid ostavad laevu

MAIMI (VES) — Texase osariigis Brownsville'is asub eestlaste hännakupüügi (rootsi räkor) laevastiku keskus, arvult umbes 25 laeva. Need vanad meremehed, kes alustasid New Yorgis, Miamis ja Lakewoodis neile sootuks võõrastel kutsealadel, on nüüd kaluritena jalad alla saanud ja kasvavast jõukusest kõnelevad uute kuni 100 000-dollariliste püügilaevade ostud.

Juba viis aastat tagasi olid nad heal järjel. Igal uhked elamud ja muist sõitsid veel merd. Nüüd on neil veel suuremad majad ja aiad. Oodatakse vaid laeva saabumist, mil algab "suurem töö" — rahalugemine! Ilmneb ka muid erinevusi, mis aset leidnud viie aasta jooksul. Varem olid enamus laevameeskondadest mehhiklased ja püügialad olid kaugel Mehhiko madalikel. Nüüd ei kasuta kumbagi. Mehhiklased ei ole usaldusväärsed. Küllalt on juhtunud, et nad suure osa püügist viisid Mehhiko sadamasse, mängisid seal kokku, müüsid maha, raha panid oma tasku — ole õnnelik, et lõpuks osagi koju toovad.

Et sellejuures äri veel vee peale püsima jäi on ka märkimisväärt.

Järgmine erinevus on et varem eelistati puukeredega laevu. Nüüd, kus tehnika eriti roostekaitse värvide alal on edenenud, on juba 2/3 laevastikku raudkerede peale üle läinud. Olevat märgatav kokkuhoid majandamiskulude ala. Aga raudlaeva hind on ka 1/3 võrra kallim.

Praegu tegutsevad aktiivselt firma "Estotex" — 6 laevaga, omanikud kapten L. Reisman ja J. Part, P. Hagijas — 3 laeva, J. Wortman — 5 laeva, A. Maripuu — 5 laeva, W. Talts — 4 laeva ja W. Põltson — 1 laev. Äri jätkab ka J. Rulli lesk. Maal töötavad J. Tamm ja R. Kaevandu.

Viimane on väikese sepikoja arendanud kenaks metalliala parandustööde "vabarikuks" ja lisaks toodab ta tuntud patenttüüpi laeva ankruid, milliste levik näib tõusvat.

Uudiseks ja konkurendiks laevastiku omanikele tuleb märkida äsja Florida ajalehtedes teadet, et kohalik U. S. mereväe uurimisjaam on saladuse katte all arendanud mageveekännaku kuni 500 grammi raskusega ja 1 jala pikkusega, mis isegi parema maitsega kui merivähi sabad. On kavatsus neid esialgu kasvatada katsefarmis, ligipääsematudes Evergladi kanalites, kokkuleppes Seminole indiaanlastega, nende reservatsiooni aladel.

Paul Müller suri USA-s

NEW YORK (VES) — 26. juulil suuril suri oma kodus Woodside'is kunstnik Paul müller. Surma põhjustas kopsude kokkulangemine (pulmonary collaps).

Kadunu sündis 10. juunil 1895. a. Tartus. Ta isa pärines Vastseliinast, Võrumaalt, ema Tartust. Oma nooruse ja õppeaastad veetis ta osalt Tartus, osalt Vastseliinas. Kaunis Võrumaa maastik avaldas kunstnikule sügavat mõju, millest näeme jälgi tema kunstilises loomingus.

Oma kunstilise hariduse sai ta meie iseseisvuse algaastail kunstikool Pallasse üheaegselt Ed. Wiiraltiga, F. Sannamehega j.t. Kadunul oli ka muusikalisi kalduvusi ja oma sõjaväteenistuse kohustused täitis ta tsaariajal Keiserliku Kaardiväe muusikaroodus Tsarkoje Seloo's. Muusikandina tuli tal sageli mängida ka keiserlikule perekonnale roodu koosseisus. Pärast õpinguid Pallases siirdus ta ühes Ed. Wiiralti ja Greenbergiga Saksamaale. Ta õppis Dresdeni Kunstiakadeemias ja tegi ühes kaaslastega pikki jalamatku mööda Saksamaad. See oli neile ainus võimalus elu kui ka maad tundma õppida, sest majanduslikud olud olid neil äärmiselt piiratud. Mõnda aega õppis kadunu ka Praha Kunstiakadeemias, Tshehhis. Kodumaale naastes asus ta kunstnikuna tegutsema, töötades samal ajal "Päevalehes" joonistajana.

Ühendriikidesse saabus ta 1925. a. Siin jatkas ta oma kunstniku eluteed kui ka enese arendamist kunstis. Ta oli üks neid kunstnikke, kes oli palgatud Briti entsüklopeedia 1929. a. väljaande illustreerijaks ja tal oli õigus oma illustratsioone signeerida. Oma kunstilises loomingus püüdis kadunu põhjalikult süveneda ülesseatud teemadesse. Seda joont näeme nii tema maastikes kui ka kompositsioonides, kus ta püüab loodust või probleeme lahti mõistatada. Selleladseist on ta hilisemas loomingus eriti märgitav kompositsioon "Juudas" ja m.t. piiblilised teemad.

Kadunu põrm tuhastati 3. aug. St. Michael krematooriumis, Queensis.

Teda jäid leinama abikaasa Renate ja poeg Richard. Viimane näib jälgivat isa eluteed — ta õpib praegu kunsti ja kunstiajalugu.

Kadunu jättis järele kaunis suure kogu müümata maalinguid. Omaksed kavatsevad korraldada neist nii New Yorgi kunstigaleriis kui ka Eesti Majas kunstinäituse.

Vahetusõigus ka villale

Kohtuminister kavatseb uue seaduseelnõuga, mis on esitatud vastavatele instantsidele arvamise avaldamiseks, laiendada seaduslikku õigust korterivahetamisele ilma majaperemehe nõusolekuta ka juhtudele, kus üürnik muretseb endale oma maja.

Selliseks korteri üleandmiseks annab loa Hyresnämnd, kui üürnikul on vahetamisel olulised põhjused ja kui vahetus ei tekita majaomanikule erilisi raskusi. Uus kord kehtestatakse 1. jaanuaril 1971.

● **Helsingisse saabus prof. Felix Oinas, kes on Bloomingtonis USA-s Indiana ülikooli õppejõuks. Ta jääb sinna kuu lõpuni, sõites siis folkloristide kongressile Jugoslaaviasse. Tai on kaasas abikaasa.**

Leinateateid

Canberras, Austraalias, suri 18. mail Alvine Bunt, sünd. 19. okt. 1888 Eestis.

Bismarckis, Põhja Dakota osariigis USA-s suri 8. aug. dipl. ins. Peeter Tamm, sünd. 1. veebr. 1910 Valgas.

St. Louisis USA-s suri 25. juulil Hanna Maria Kapp, sünd. 27. dets. 1884 Stavropolis.

Miamis Floridas suri 4. augustil August Wells, sünd. 20. aprillil 1898 Narvas.

Miamis Floridas suri 20. juulil Voldemar Hirv, sünd. 7. nov. 1902 Oraval.

Baltimores, USA-s, suri 16. juulil dr. Jüri Hinno, sünd. 15. aug. 1916 Lohusuus.

New Jerseys USA-s suri 9. augustil Johannes Luukas, sünd 11. sept. 1906 Valgas. Kadunu alaline elukoht oli Austraalias, kust ta saabus USA-sse omakseid külastama. Surma põhjustas südamerabandus.

Vähiõhtu Koitjärvel

Enne lauaveerde istumist tuleb keha kuumas saunas puhtaks vihelda. Siis maitseb rikkalik toit laual veelgi paremini. Võtke kaasa sõbrad, tuttavad ja sugulased! Ärge unustage — vähiõhtu Koitjärvel laupäeval, 22. augustil!

TLSS & DR

†

Kanadas Port Arthuri linnas suri
89 a. vanuses end. Narva kodanik

Valpuri Sirkkunen

† 11.8. 1970

Leinama jäid

TÜTAR ANNA ja POEG ANTTI Kanadas, POEG JOHANNES Rootsis ja suur nooremsugu perekondadest.

POEG AXEL, vangistatud Narvas kommunistide poolt a. 1941 ja jäänud teadmatusse.

Palju SUGULASI ja SÕPRU
Puhka Jumala rahus armas ema ja vanaema!

JOHANNES

†

Ootamatult lahkus meist meie
kallis poeg ja vend

Tõnu Karl Mast

* 11.11. 1950 Stockholmis
† 15.8. 1970 Stockholmis

Trööstimata leinas

ISA, EMA ja VEND

ONU ARTUR

VANAISA ja VANAEMA

TÄDID ja ONUD

perekondadega Eestis

Muld ei mälestusi mata